

Kouzlo junior handlingu

Soutěže junior handlingu jsou možná překvapivě postaveny i na všeobecných vědomostech, mezi které patří například základní prvky geometrie. Mladí handleři by proto měli ovládat trojúhelníky, kružnice, různé druhy úhlů, rovnoběžky i přímky.

Trojúhelník

Jde o prvek využívaný v případech, kdy chce posuzovatel vidět psa přesně zezadu, ze strany i zepředu v jediné figuře. V junior handlingu jde o figuru, která vyžaduje přesné a precizní provedení, podpořené dobrou orientací handlera v prostoru a citlivým ovládním psa. Trojúhelník je zahajován vždy z pozice před rozhodčím, a to v závislosti na jeho postavení v kruhu. V nejběžnější situaci stojí rozhodčí u okraje kruhu, uprostřed jedné ze stran, s tělem i chodidly natočenými ke středu. Handler proto předváděný prvek začíná a končí kolmo před posuzovatelem, ve vzdálenosti dané velikostí plemene. Pes je veden celou dobu v levé ruce, stejně jako při pohybu po kruhu. V první fázi vychází handler šikmo vpravo od rozhodčího a jde rovně k pomyslnému prvnímu vrcholu trojúhelníku. Před každým rohem zkrátí krok, trošku napne vodítko a udělá takový obrat doleva, aby se natočil do nového směru, do kterého povede psa. Poté pokračuje zhruba do stejné vzdálenosti rovně, dráha jeho pohybu je přitom kolmá k postavení rozhodčího. Ve druhém vrcholu trojúhelníka následuje znovu obrat, po něm jde pes po přímce šikmo k posuzovateli, kde by měl skončit ve výstavní postoj. V době, kdy se vystavovatel vzdaluje od rozhodčího, jsou hodnoceny zadní chody psa, při

pohybu po přeponě vidí posuzovatel jedince z boku a hodnotí prvky viditelné z tohoto pohledu. V poslední fázi se pes přibližuje, lze hodnotit hrudní končetiny a chody vpředu. Podobně jako v jiných figurách, tak i v trojúhelníku by mělo být předvedení psa plynulé a změny směru by ho neměly vyvádět z tempa. Je na handlerovi, aby v obratu upravil svůj krok, pomohl psovi vodítkem a znovu s ním srovnal tempo. Pes by se měl v první části trojúhelníku pohybovat v linii pohledu rozhodčího, přičemž handler jde mírně vpravo, naopak ve třetí části je handler z pohledu posuzovatele mírně vlevo a pes opět v linii vidění. Ve střední části trojúhelníku by měl jít pes kolmo k linii pohledu posuzovatele.

Tvary a velikosti

Je-li k dispozici výstavní kruh ve tvaru čtverce, měl by být předváděný trojúhelník pokud možno rovnostranný, což znamená, že všechny tři strany by měly být v ideálním případě stejně dlouhé a úhly obrátů shodně velké. Jde-li o kruh obdélníkový nebo není-li v kruhu na rovnostranný trojúhelník dostatečný prostor, pak je cílem alespoň trojúhelník rovnoramenný, kdy dráhy tam a zpět jsou stejně dlouhé a přepona kratší. Zkušenost handlera se pozná na práci s prostorem kruhu. Velikost trojúhelníku je buď u přiměřeně velkého výstavního kruhu jasně daná velikostí, nebo pokud je kruh velice prostorný, je závislá na rozhodnutí handlera. V prvním případě nemá handler s provedením trojúhelníku téměř žádné starosti, neboť velikost je jasně daná ohraničením kruhu a pozicí rozhodčího. Na rozlehlé ploše musí handler rozumně pracovat s pohyblivostí, obratností i velikostí konkrétního plemene, které předvádí. Pro menšího psa by měl předvést menší trojúhelník, pro většího větší. Moudrý rozhodčí může ve velkém kruhu handlerům pomoci tím, že jim sdělí, jakou velikost prvku si přeje, zda menší či větší. Pokud tak neučiní, musí myslet a rozhodovat vystavovatel sám.

Nácvik

Podobně jako u řady jiných prvků, je i u trojúhelníku dobré získat prostorový

pocit pro jeho provedení. Ve výstavním kruhu se vyplatí pokusit se najít si dva výraznější body ve vrcholech figury, ke kterým bude handler směřovat. Někdy lze použít sloupky nebo tyčky v kruhu, sloupky v hale, transparency sponzorů apod. Ve velkých halách s malým počtem záchytných bodů není snadné ideální dráhu dobře odhadnout a chce to trochu cviku. Jako vždy je dobré seznamovat se s prvkem nejdříve bez psa. Praxe třeba na méně obsazených parkovištích, kde lze auta použít jako záchytné body, nebo na velkém trávníku se handlerům vyplatí. K nácviku lze také použít zatížené pet lahve nebo kamarády či rodiče. Kouzlo a pomoc spočívají v tom, že handler může před vykročením do požadovaného směru zaměřit pozornost a pohled na vybraný

pomocný bod, což mu ulehčí pohyb po přímce. Již před prvním obratem může krátce mrknout po druhém pomocném bodu a po změně směru zamíří k němu. Nejsnazší práce je s třetím orientačním bodem, jímž je sám rozhodčí, pokud ovšem nezmění pozici, jak si řekneme později.

Vrcholy trojúhelníku

Krizovými místy jsou obraty v rozích. Obraty by měly být provedené přesně, čistě, úhledně a precizně, bez zbytečného zastavo-

dobroty pro pejsky
žádejte v svých prodejnách

špagety, střívka,
střívka-zlomky,
plíce, žvýkačky,
býkovec, dárek,
burgle, vemínko, spárky

dnešní menu
sušených výrobků

tel./fax: +420 327 511 326,
www.mapes.cz, e-mail: mapes@mapes.cz

vání psa. Pokud handler průchod rohů zaoblí, musí pes, protože jde příliš pomalu, začít drobit krok a obraty pak vypadají neuspořádaně a nevyváženě. Občas uvidíte někoho procházet rohy tak ledabyly nebo volně, že figura vypadá spíše jako kruh. Stržení bodů je tu zcela na místě. Přesně provedený obrat v rohu trojúhelníku je s velkým plemenem pochopitelně obtížnější, ale řády junior handlingu neznají žádné výjimky ani pro čivavy, šeltie či pro německé dogy. S velkým psem je jednoduše nutné víc trénovat a soustředit se na přesnost a správné provedení.

Rovné linie

Snad se může zdát zbytečné zdůraznit, že se v trojúhelníku mezi jednotlivými obraty má pes pohybovat rovně, jakoby po přímce. Zní to jednoduše, ale jestliže se snažíte mít pod kontrolou chody psa, jež působí proti

musíte obejít bez pomůcek a spolehnout se jen na svou vlastní zkušenost a pocit.

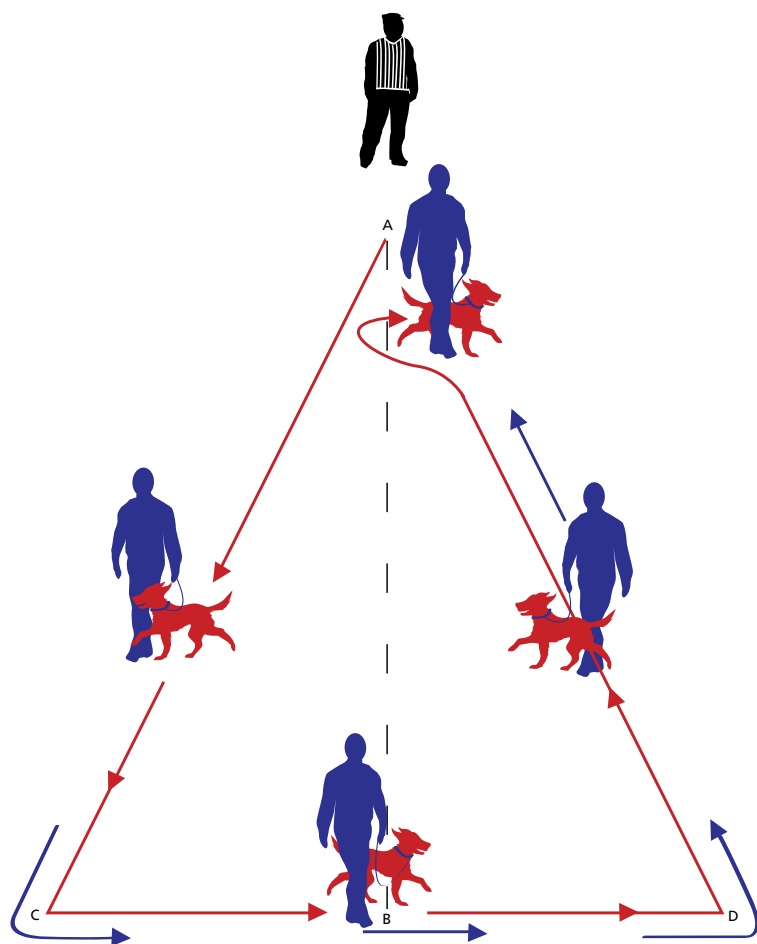
Vyhýbání se překážkám

Pamatujte si, že při předvádění prvků nesmíte narazit do jiných handlerů, kteří mohou ve chvíli, kdy vás rozhodčí požádá o trojúhelník, stát podél kruhu. Včas si prvek promyslete a obrat udělejte raději o něco málo dříve, abyste se vyhnuli možné kolizi a získali dost prostoru pro co nejlepší předvedení celého trojúhelníku.

Obrácený trojúhelník

Zajímavou variantou pro nácvik je obrácený trojúhelník, kdy si handler na začátku přehodí vodítko do pravé ruky, vykročí nejprve na levou stranu trojúhelníku a povede psa po celou dobu v pravé ruce. Odlišným místem figury je až samotný závěr, kdy k rozhodčímu

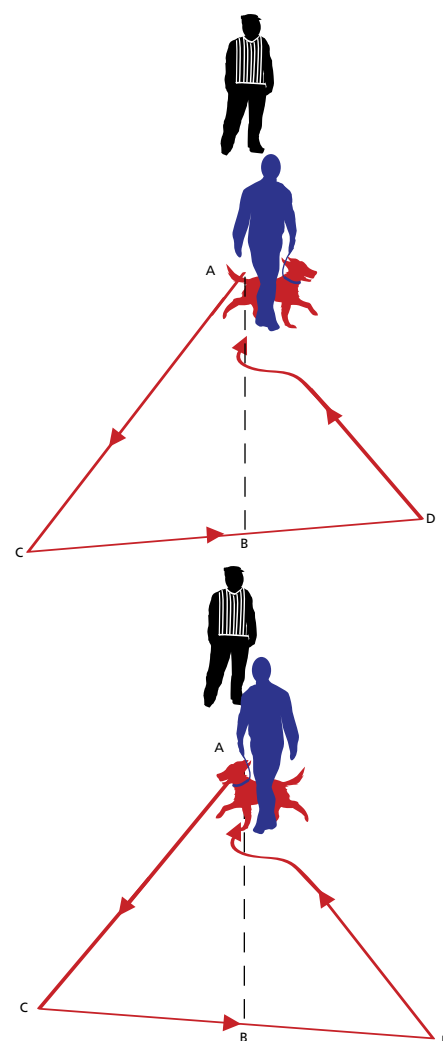
STANDARDNÍ TROJÚHELNÍK

vašemu tempu, snadno ztratíte rovnováhu a místo rovné chůze předvedete jakousi parodii připomínající cik cak štrikování ponožek. Stejně jako u ostatních prvků platí, že pokud se je chcete naučit dobře a rychle, trénujte nejprve bez psa, tak dlouho, dokud nebudete dokonale vědět, kdy přesně přijde změna směru, kde máte mít v obratu nohy, jak rychle se máte pohybovat a jak nejrychleji jít po obratu zase rovně. Při soutěži se

přicházíte z pravé strany se psem v pravé ruce, ale pro postoj ho potřebujete dostat do levé ruky. Před místem, kam hodláte psa postavit, převedte psa pravou rukou s vodítkem před sebe, ve stejné chvíli se posuňte na pravou stranu psa a vodítko si přehodte do levé ruky. Vyplatí se i včasné upozornění psa na následující změnu pomocí hlasového povelu. Figuru dokončete již v klasickém směřování. Kdybyste si zapomněli poblíž

CHYBNÉ PŘEDVEDENÍ TROJÚHELNÍKU

rozhodčího přehodit vodítko do levé ruky, porušili byste Zlaté pravidlo vystavování. Obzvláště nesnadný je tento prvek s velkým plemenem, a proto se vyplatí důsledné procvičení a opakování. O obrácenou figuru vás může požádat rozhodčí i v případě, že chce vidět pravou stranu psa v pohybu. Obrácený trojúhelník slouží také k nácviku chůze psa na méně obvyklé straně.

Nejčastější chyby v trojúhelníku

Málo plynulý pohyb dvojice, zastavování psa v rozích kruhu při obrazech, zakřivený pohyb na rovných stranách trojúhelníku, nepravidelná délka jednotlivých stran, šikmo směřovaná přepona bez ohledu na postavení rozhodčího, veliký trojúhelník pro malé plemeno ve velkém kruhu, malý trojúhelník s velkým plemenem, příliš dlouhé boční strany trojúhelníku a krátká přepona, počáteční nebo konečná pozice handlera se psem příliš blízko u rozhodčího.

Ing. Libuše Brychtová ■

Foto: Ing. Hanuš Brychta